

De Partij van de Arbeid

Klaar voor het graf?

Beste Boy,

De PvdA is geen uitzondering op de neerwaartse spiraal waar de partijen van het Nederlandse politieke bestel zich momenteel in bevinden. Niet alleen deze trend, maar ook de ideologie van de PvdA die conflicteert met haar belangen als partij zorgen voor een steeds grotere afname van de populariteit van de partij. Ik ben daarom van mening dat de PvdA haar eigen graf delft.

In 1946 verrijst de PvdA uit de as van de Nederlandse Volksbeweging. Belangrijkste bouwstenen zijn de Sociaal Democratische Arbeiderspartij (SDAP), de Vrijzinnig-Democratische Bond (VDB) en de Christen-Democratische Unie (CDU). Hoewel de PvdA wordt opgezet als een brede progressieve volkspartij, zijn het de oud-SDAPers die de boventoon voeren binnen de nieuwgevormde partij. De beoogde doorbraak blijft uit en de sociaaldemocratische ideologie wordt de leidraad van de partij.

De sociaaldemocratische beweging streeft economische gelijkheid na. De partijen die in 1946 opgingen in de PvdA waren gevormd langs de scheidslijn tussen de arbeidersklasse en de bezittende klasse. Deze en de confessionele scheidslijn resulteerden in een viertal zuilen. De PvdA vormde de politieke vertegenwoordiging van de 'rode zuil'. Vanaf de jaren '60 vervaagden de scheidslijnen en de PvdA zette in op een catch all-strategie, waarmee ze een ideologische kameleon probeerde te worden. De sociaaldemocratische ideologie bleef door de jaren echter in meer of mindere mate prominent.

Het is het vasthouden aan deze ideologie die de PvdA parten speelt. Momenteel is er grote ophef over de beloning van bestuurders. De PvdA, vanuit haar sociaaldemocratische achtergrond, vindt dat bestuurders niet meer mogen verdienen dan de premier van ons land. Daarmee snijdt de PvdA zichzelf in de vingers. Een aanzienlijk aantal capabele bestuurders zal voor het bedrijfsleven kiezen. De redenering van de PvdA dat bestuurders van Nederland ook uit idealistische overwegingen voor een overheidsambt kiezen is een nobele, maar tegelijkertijd is deze ook kortzichtig en

onrealistisch. Niet het minst omdat PvdA-kopstukken van de afgelopen regeringsperiode stuk voor stuk verwijten over hun functioneren kregen: Cramer en Vogelaar zijn zwakke ministers, 'opgeblazen feestcondoom' Plasterk laat het echte werk (onderwijs) liever aan zijn staatssecretarissen over en partijleider Bos spreekt (ondanks een korte opleving tijdens bankencrisis) nauwelijks meer aan nu het 'kontje' wordt omspannen door een krijtstreep.

Het gevaar voor de PvdA komt niet alleen vanuit de eigen geledingen en ideologische wortels, maar zeker ook van de concurrentie. De PvdA wordt te linker- en te rechterzijde hard voorbij gestreefd. Te linkerzijde is de Socialistische Partij (SP) het geaccepteerde rode alternatief geworden. Te rechterzijde heeft de PvdA concurrentie van een one-issue partij als de Partij voor de Dieren (PVDD) en centrumpartij D66. En dan is er nog de Partij voor de Vrijheid (PVV) die de gedesillusioneerde en ontevreden kiezers binnenhaalt. De PvdA kan geen vuist maken tegen deze partijen. Ook de onvrede met de gevestigde orde is een kwestie waar de PvdA geen alternatief voor kan bieden. Bovendien heeft de PvdA geen weerwoord tegen de sterke persoon Geert Wilders, zoals Alexander Pechtold dat wel heeft.

De PvdA bevindt zich in een preciaire positie. Naast het teruglopen van leden- en zetelaantallen waar alle gevestigde partijen mee te maken hebben, is de PvdA het slachtoffer van haar eigen ideologische achtergrond. Daardoor wordt zij aan zowel linker- als rechterzijde voorbij gestreefd en kan zij geen vuist maken tegen Wilders. Bovendien ondergraaft de PvdA haar eigen kansen door capabele leiders op basis van ideologie uit te sluiten. De PvdA lijkt niet in staat haar ideologie af te schudden of om te buigen naar een aantrekkelijk alternatief voor de kiezer. Het graf is al gegraven, de vraag is alleen hoe lang het nog duurt voordat de PvdA een tuintje op haar buik heeft.

Groetjes,

Rosanne

De gevestigde partijen in Nederland bevinden zich in zwaar weer. Leden- en zetelaantallen lopen terug, partijen kunnen met moeite kandidatenlijsten vullen en interne verdeeldheid is troef. De Partij van de Arbeid (PvdA) is daar geen uitzondering op. Met keer op keer slechte publicatie en het onhandig optreden van PvdA-prominenten lijkt het of de partij haar eigen graf aan het graven is. Rosanne Klaver en Boy Vielvoye gaan de pennenstrijd aan.

Beste Rosanne,

In jouw betoog, waarin getracht wordt te beargumenteren dat de PvdA “een tuintje op haar buik krijgt” (welk een fantasievolle beeldspraak!), zijn twee hoofdlijnen onderscheiden. De eerste hoofdlijn bestaat uit het standpunt dat de PvdA een incompetente bestuurderspartij is met partijleiders met “kontjes in krijtstreep”. De tweede gaat nog wat verder, en komt erop neer dat de ideologie van de PvdA er een zou zijn waar onze geliefde natie momenteel weinig baat bij zou hebben.

Wat betreft de eerste hoofdlijn, kan ik het niet genoeg eens zijn met de PvdA-bashers. Want inderdaad, zowel de term incompetent als bestuurderspartij is op de PvdA momenteel zeker van toepassing. Comfortabel zitten de sociaaldemocratische regenten in het Haagse pluche, en dat terwijl sommigen toch nauwelijks blijk geven van enige kunde op welk gebied dan ook. Bobos als Plasterk en Bos kunnen soms nog per ongeluk op een verstandige opmerking betrapt worden, maar vooral fractievoorzitter Hamer is een politica die je aan het huilen kan maken. Als zij de Tweede Kamer toespreekt vraagt men zich al snel af hoe het toch kan dat iemand die niet in staat is ook maar één goedlopende zin te produceren het toch tot fractievoorzitter kan schoppen.

Als rechtgeaarde sociaaldemocraat kan ik het echter met het tweede punt niet eens zijn. Ik moet dan ook aannemen dat mijn collega niet de moeite heeft genomen kennis te nemen van de sociaaldemocratische ideologie. Juist in tijden als deze is die ideologie relevanter dan ooit. De economische crisis heeft het falen van de markt als wondermiddel tegen alle maatschappelijke kwalen aan het licht gebracht. Het is zonneklaar dat de menselijke neiging tot corruptie, hebzucht en perversiteit door de staat moeten worden ingeperkt, in plaats van door de vrije markt te worden aangewakkerd. De sociaaldemocraat is zich hiervan bewust en past overheidsbeleid aan deze waarheden aan.

Bovendien heeft de huidige maatschappij grote behoefte aan het vaak als ouderwets afgedane verhef

fingsideaal van de sociaaldemocratie. We leven in tijden waarin iedereen gelijk heet te zijn aan iedereen. Waarin geen cultuur boven de andere kan worden geplaatst. En vooral in een tijd waarin de overheid op geen enkele manier vraagtekens mag zetten bij het agressieve, egoïstische of asociale gedrag van de Nederlandse burgers. Juist de PvdA is traditioneel gezien een partij die er vanuit gaat dat de politiek zichzelf ten doel moet stellen de burger te verheffen.

Ook de sociaaleconomische standpunten van de PvdA zijn nog altijd relevant. Ondanks dat door jarenlang hard werken van de PvdA de kansen voor burgers meer gelijk zijn geworden, maakt het nog altijd veel uit in welk gezin iemand wordt geboren. De discriminatie op de arbeidsmarkt van burgers met niet-westerse achternamen getuigt hiervan. Kortom, de samenleving kan de PvdA nog goed gebruiken als het gaat om noties van economische rechtvaardigheid.

Er kan aldus geconcludeerd worden dat de PvdA inderdaad lijdt onder een zogenaamde “leiderschaps-crisis”. De sociaaldemocratische ideologie is echter nog altijd de juiste leidraad bij de inrichting en hervorming van de huidige maatschappij. De sociaaldemocraat gaat namelijk uit van nuttige elementen als verantwoordelijkheid, staatscontrole en verheffing bij het vormgeven van de samenleving. Dit in tegenstelling tot de communisten van de SP, de groene utopisten van GroenLinks, de naïeve en bovenal onverantwoordelijke liberalen van de VDD en D66, de rechtsfascistische en onrechtstatelijke bruinhemden van de PVV en de in het geniep ideologieloze en fantasieloze bestuurders van het CDA. Als de PvdA er nu nog in slaagt om enkele competente en vooral idealistische leiders te vinden, en harder inzet op de klassieke sociaaldemocratische thema’s, dan hoeft de partij de komende jaren in geen geval te vrezen voor “een tuintje op haar buik”.

Groet,

Boy